

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri
Landbrugsstyrelsen

Instruks til ordningsbilag

Modernisering af kvægstalde 2020

Kontrolår 2022

Kontrolinstruks Modernisering af kvægstalde 2020

Denne vejledning er udarbejdet af
Landbrugsstyrelsen i 2022

Foto: Colourbox
© Landbrugsstyrelsen

Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V
Tlf.: 33 95 80 00
E-mail: mail@lbst.dk
www.lbst.dk

Dokumentinfo:

Dokumenttype:	<i>Instruks, kontrolinstruks til ordningsbilag</i>
Klassifikation:	<i>Arbejdsbrug</i>
Dataejer:	<i>Henrik Vorgaard, Jordbrugskontrol, Landbrugsstyrelsen</i>
Forfatter:	<i>Team Support og Kontrol, Regional Kontrol</i>
Godkender(e):	<i>EU & Projekt</i>
Review:	<i>EU& Projekt</i>
Ikrafttrædelsesdato:	<i>20.05.2022</i>
Dato for næste revision:	<i>01.01.2023</i>

Revisionshistorik:

Dato	Noter	Forfatter(e)	Godkendelse
<i>17.12.2021</i>	<i>Sendt til høring hos EU&P, PROJTEL</i>	<i>BODHJA, TINSOR</i>	<i>KAKJ</i>
<i>25.03.2022</i>	<i>Sendt til godkendelse, EU&P</i>	<i>BODHJA, TINSOR</i>	
<i>04.04.2022</i>	<i>Godkendt, EU&P</i>		<i>IVANVE</i>
<i>20.05.2022</i>	<i>Godkendt, EU&P</i>		

Sagsnr. i Workzone:	21-23335-000073
ISBN	978-87-7120-828-3

Indhold

1.	Introduktion	5
1.1	Anvendelse	5
1.2	Formål med afsyninger og kontroller	5
1.2.1	Hvilke indsatsområder er der givet tilskud til.....	5
1.3	Ændringer i forhold til tidligere ordninger	6
2.	Specielt til sagsbehandler	6
3.	Specielt til kontrollør	6
3.1	Mtid.....	6
3.2	Forberedelse af kontrollen eller afsyningen	7
3.2.1	Varsling	7
3.2.2	Karantænereregler og hygiejne.....	8
3.2.3	Eftersendelse af materiale.....	8
3.3	Fotodokumentation mm	8
3.4	Opmåling.....	8
3.5	Obligatoriske og valgfrie elementer, pakker og specifikationer	9
3.6	Særligt for kontrol på stedet (5% kontrol)	10
3.6.1	Høring i forbindelse med kontrol på stedet eller opretholdelseskontrol	10
3.6.2	Mistanke om svig	10
3.7	Udfyldelse af VAKS Online	10
4.	Gennemgang af ordningsbilaget	11
4.1	Indsatsområde	11
4.2	Staldtyperne	12
4.2.1	Kontrolpunkt O.A7: Sengebåsestald med spaltegulv	12
4.2.2	Kontrolpunkt O.A8: Sengebåsestald med fast drænet gulv	12
4.2.3	Kontrolpunkt O.A9: Dybstrøelsesstald	13
4.3	Malkefacilitet.....	13
4.4	Teknologierne	17
4.4.1	Kontrolpunkt O.C1: Teltoverdækning til gylletanke	17
4.4.2	Fasefodring på baggrund af mælkemåling- eller sammensætning	19
4.4.2.1	Kontrolpunkt O.C2: Fasefodring baseret på mælkemåling	19
4.4.2.2	Kontrolpunkt O.C3: Fasefodring baseret på mælken sammensætning	21
4.4.3	Kontrolpunkt O.C4a: Fasefodring med kraftfoder i stalde med malkekvæg	22
4.4.4	Kontrolpunkt O.C4b: Fasefodring med kraftfoder i stalde med slagtekalve	24
4.4.5	Kontrolpunkt O.C5: Overvågning af drøvtygning, brunst og sygdom	25
4.4.6	Kontrolpunkt O.C6: Udstyr til automatisk udfodring med fuldfoder	27
4.4.7	Kontrolpunkt O.C12: Gylleforsuring.....	28
4.5	Optioner (valgfrie elementer)	30
4.5.1	Optioner til indsatsområde 1, 2 og 3	30

1. Introduktion

Denne instruks skal bruges til kontroller og afsyninger af projekter under ordningen "Modernisering af kvægstalde 2020". Ordningen er en del af det danske Landdistriktsprogram 2014-2020, som har til formål at udvikle landdistrikterne, bl.a. ved at forbedre landbrugets konkurrenceevne, styrke indsatsen for at forbedre klimaet, bruge naturens ressourcer bæredygtigt og skabe en balanceret udvikling i landdistrikterne.

Formålet med ordningen er gennem tilskud til projekter vedrørende modernisering af kvægstalde at reducere miljøpåvirkningen fra kvægsektoren ved at reducere ammoniakudledningen fra stalden samt styrke bedrifternes levedygtighed, produktivitet og ressourceeffektivitet.

Ordningen er 100% finansieret af EU via Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL).

1.1 Anvendelse

Instruksen er en ordningsspecifik instruks til ordningsbilaget "Modernisering af kvægstalde 2020" og finder anvendelse på afsyninger, kontrol på stedet (5% kontrol) og opretholdelseskontroller (1% kontrol) af projekter med tilsagn fra 2020 under bekendtgørelse nr. 1545 af 30.10.2020 om tilskud til modernisering af kvægstalde. Instruksen skal anvendes af både sagsbehandlere og kontrollører.

Den ordningsspecifikke instruks står ikke alene. Der er også kontrolinstrukserne til henholdsvis afsyninger, kontrol på stedet (5% kontrol) og opretholdelseskontrol (1% kontrol). Dertil kan også en række vejledninger være relevante, herunder Stikprøvemodellen, VAKS-onlinevejledningen eller Den generelle kontrolinstruks. Alle findes på Kontrolportalen.

1.2 Formål med afsyninger og kontroller

Den fysiske kontrol foregår i forlængelse af den administrative kontrol. Formålet er fysisk at tilse om, tilsagnshaver har gennemført sit projekt i overensstemmelse med tilsagnet og tilsagnsbetingelserne.

Kontrolpunkterne omfatter derfor:

- at det godkendte projekt i tilsagnet svarer til det gennemførte projekt, i såvel antal investeringer som typer af investeringer, hvor det for denne ordning også skal tilses, at der som minimum er etableret det anførte antal m² bruttoareal
- at tilsagnshaver ejer investeringen
- at investeringerne er nye
- at projektet ikke er påbegyndt før ansøgningen om tilsagn, blev indsendt til Landbrugsstyrelsen.

Særligt for kontrol på stedet (5% kontrol) er formålet tillige at efterprøve nøjagtigheden af de opgivne data og dokumenter. Det foregår i form af en kontrol af bilag.

Formålet med opretholdelseskontrollen (1% kontrol) er at kontrollere, at betingelserne for investeringen stadig er opfyldt og, at investeringen stadig er opretholdt.

1.2.1 Hvilke indsatsområder er der givet tilskud til

Ordningen omfatter tre indsatsområder:

- Indsatsområde 1: Etablering af stald til malkekvæg med tilhørende malkefaciliteter
- Indsatsområde 2: Etablering af stald til malkekvæg
- Indsatsområde 3: Etablering af stald til slagtekalve og småkalve

Indsatsområde 1 dækker byggeri af nye stalde til malkekvæg, inkl. nye malkefaciliteter og omfatter både malkekøer og kvier. Der skal indgå nye malkefaciliteter i projektet under dette indsatsområde, så hvis der søges om tilskud til et staldanlæg alene til kvier (kviehotel), skal der etableres nye malkefaciliteter i tilknytning til projektet.

Indsatsområde 2 dækker byggeri af ny stald til malkekvæg og/eller kvier. Projektet omfatter ikke etablering af nye malkefaciliteter sammen med stalden.

Indsatsområde 3 dækker byggeri til slagtekalve og/eller småkalve, og der kan derfor ikke indgå pladser til malkekvæg eller kvier eller etablering af malkefaciliteter.

1.3 Ændringer i forhold til tidligere ordninger

Der er en række ændringer i forhold til tidligere ordninger med kvægstalde.

Tilskudsgrundlaget i 2020 er baseret på m² bruttoareal modsat tidligere ordninger, som var baseret på antal staldpladser.

Der kan i 2020 kun gives tilskud til etablering af nye stalde eller tilbygninger med nyt fundament, hvor der under ordningen i 2018 også kunne gives tilskud til totalrenovering af etablerede stalde.

I 2020 er der fokus på projekter, der sikrer miljøeffekt gennem reduktion af ammoniakudledningen og, det er derfor et krav, at projektet indeholder en enkelt eller flere miljøteknologier.

I 2018 omfattede tilskud til stalde til kalve kun kalve af malkekvæg, mens der i 2020 også gives tilskud til stalde til kalve af kødkvæg.

2. Specielt til sagsbehandler

Sagsbehandler skal udfylde en afsynings- eller kontrolrapport med de generelle informationer om tilsagnshaver og tilsagnet. Betingelser og krav til tilsagnshaver skal fremgå af bestillingen i afsynings- eller kontrolrapporten.

Den administrative kontrol sikrer tillige, at ansøger identificeret ved et CVR-nummer driver en primær jordbrugsbedrift som ejer eller forpagter. Desuden sikres, at CVR-nummeret har et årligt arbejdskraftbehov på 830 timers. Det gælder også i opretholdelsesperioden.

Derudover skal sagsbehandler indsætte de for tilsagnet relevante afsnit fra ordningsbilaget "Modernisering af kvægstalde 2020". Hvor der er skiltekrav, skal kontrolelementer fra bilaget "Skiltnings- og informationskrav" indsættes. Sagsbehandler skal udfylde alle de grå felter i afsynings- eller kontrolrapporten og beskrive de særlige opmærksomhedspunkter i bemærkningsfelterne – eksempelvis hvis der er særlige opmærksomhedspunkter eller forhold omkring investeringerne eller teknologierne, der skal kontrolleres.

3. Specielt til kontrollør

3.1 Mtid

Opgaver med afsyning eller kontrol af ordningen modernisering af kvægstalde 2020, tidsregistreres i m-tid med koderne:

32001 – Landdistriktsprogrammet

Afhængig af kontroltype vælges én af følgende underaktiviteter:

223 – Afsyning af projektstøttesag med standardomkostninger

225 – Bilagskontrol (5 %) med standardomkostninger

227 – Opretholdelseskontrol (1 %) med standardomkostninger

3.2 Forberedelse af kontrollen eller afsyningen

Projekter vil indeholde tilsagn om staldtype og forskellige valg af teknologiløsninger og kombinationer heraf. Uagtet typen af projekt vil det være vigtigt at opmåle og beregne staldens bruttoareal i m². Bruttoarealet fastsætter krav til antallet af udstyr som fx remme og kraftfoderautomater.

For afsyninger vil kontrolgrundlaget som minimum indeholde:

- Udfyldt afsyningsrapport
- Tilsagnsbrev
- Udbetalingsanmodning
- Eventuelle godkendte ændringer, herunder ændringer i projektperioden
- Miljøgodkendelse
- Evt. høringsbreve og høringssvar

Gælder afsyningen et projekt, der har et økonomisk omfang, som gør, at der er krav til skiltning på afsyningstidspunktet, skal den indsendte fotodokumentation fra tilsagnshaver også vedlægges.

Har sagsbehandler særlige bemærkninger til afsyningen og specificerer disse i afsyningsrapporten, skal de selvfølgelig også adresseres i forbindelse med afsyningen.

For kontrol på stedet (5% kontrol) vil kontrolgrundlaget som minimum indeholde:

- Udfyldt kontrolrapport
- Tilsagnsbrev og eventuelle ændringsansøgninger/godkendelser
- Udbetalingsanmodning
- Miljøgodkendelse
- Fakturaer og betalingsdokumentation
- Evt. høringsbreve og høringssvar

Sagsbehandler kan yderligere vedlægge anden relevant korrespondance eller dokumentation.

Som for afsyninger kan projektet have et økonomisk omfang, som gør, at der er krav til skiltning på kontroltidspunktet. I så fald skal den indsendte fotodokumentation fra tilsagnshaver også være vedlagt kontrolgrundlaget.

For opretholdelseskontrol (1% kontrol) vil kontrolgrundlaget som minimum omfatte:

- Tilsagnsbrev, hvoraf det skal fremgå, hvilke særlige tilskudsbetingelser, der ligger til grund for tilsagnet samt hvilke elementer, der indgår i prioriteringsscoren og har været betydende for, at tilsagnshaver har opnået tilsagn
- Udbetalingsanmodning og udbetalingsbrev
- Godkendte ændringer, herunder ændringer i ejerskabsforhold
- Den tidligere kontrol- eller afsyningsrapport inkl. fotodokumentation
- Evt. fakturaer, betalingsdokumentation og øvrige bilag
- Relevante høringsbreve og høringssvar.

3.2.1 Varsling

Generelt gælder, at hvis der ikke indgår mobile elementer under ordningen, er det valgfrit, om afsyninger og kontroller varsles forudsat, at en varsling ikke forstyrrer kontrollens formål eller effektivitet.

Under Indsatsområde 3 er der mulighed for at vælge flytbare kalvehytter eller kalvehuse som option, og da disse elementer er mobile, skal kontrolløren foretage en konkret vurdering af, om afsyningens formål forspildes, hvis den varsles. Det skal fremgå af kontrolrapporten under bemærkningsfeltet, hvorfor kontrolløren har varslet kontrollen i de tilfælde, hvor der er

ansøgt om tilskud til mobile kalvehytter. Sagsbehandler i PROJTIL har også mulighed for at angive i rubrik 18.a, hvis afsyningen skal gennemføres uvarslet i tilfælde af, at optionen angående flytbare kalvehytter er valgt.

På uvarslede kontroller eller afsyninger skal tilsagnshaver have udleveret et retssikkerhedsbrev. Brevet "Retssikkerhedsbrev til uvarslet kontrol" findes på Kontrolportalen under Fælles dokumenter. På side 1 skal der afkrydses i feltet "Er udtaget til stikprøvekontrol" i tilfælde af, at sagen er en fysisk kontrol på stedet eller en opretholdelseskontrol. Er sagen en afsynings-sag skal krydset sættes i feltet "Er udtaget på baggrund af en administrativ kontrol". På side 2 afkrydses i "Regler om støtte til landdistrikter".

3.2.2 Karantæne regler og hygiejne

For kvægbesætninger gælder, at der skal planlægges og laves tilsyn med omtanke for almindelig hygiejne og smittebeskyttelse således, at disse ikke udgør en risiko for spredning af smitsomme husdyrsygdomme. Man skal ved planlægning af besøgsrækkefølge tage hensyn til Salmonella Dublin niveau, som kan findes under opslag på CHR-registret. Således besøges niveau 1 besætninger før niveau 2, og niveau 2 før niveau 3.

Er kontrollen varslet, aftales med tilsagnshaver, hvordan aktuelle regler overholdes.

3.2.3 Eftersendelse af materiale

Reglerne for eftersendelse af materiale følger retningslinjerne angivet i den generelle kontrolinstruks. Det betyder, at der laves en aftale med tilsagnshaver om indsendelse af manglende materiale i løbet af 3 til 7 dage.

3.3 Fotodokumentation mm

Alle typer af obligatoriske elementer skal fotodokumenteres. Elementerne afkrydses i ordningsbilaget med en konkret beskrivelse af det observerede og en henvisning til fotoets nummer i fotoalbummet. Flere elementer kan være indeholdt i ét foto. I så fald henvises til de enkelte delelementer på fotoet med pile eller tekstbokse.

Kan enkelte elementer reelt ikke tilgås, fotograferes fx en styringsmekanisme eller et karakteristika for typen af investering. Drift dokumenteres med et foto af en tændt styringsenhed, der viser aktuel driftsstatus. Modeltype og versionsnummer noteres sammen med den aktuelle billedokumentation.

Har tilsagnshaver fotograferet stalden under byggeprocessen, hvad enten det har været til privat brug, en hjemmeside eller en SoMe side, er det også valid dokumentation for de elementer, som er vanskelige at tilgå på afsyning eller kontrol efter, at byggeprocessen er slut. Tag et foto af tilsagnshavers dokumentation af byggeprocessen og beskriv, hvad fotoet forestiller.

Observeres der fejl eller mangler skal disse yderligere fotodokumenteres. Uoverensstemmelserne beskrives uddybende i ordningsbilaget med en henvisning til dokumentationen i form af fotografiernes numre i fotoalbummet.

Fotodokumentationen samles i et fotoalbum og navngives KD (kontroldokument), efterfulgt af et nummer svarende til, hvad der er af andre akter på sagen i WorkZone og endelig en sigende titel, som f. eks. "Fotodokumentation", staldens eller ejers navn eller sagens journalnummer i WorkZone.

3.4 Opmåling

Staldens bruttoareal skal opmåles.

Bruttoarealet opmåles fra ydersiden af ydervæggene. Følgende elementer indgår i bruttoarealet:

- Arealer med dybstrøelse, sengebåseareal samt arealer med fast gulv eller spaltegulv.
- Syge-, kælvnings- og separationsbokse, herunder behandlingsfaciliteter.

- Gangarealer, hvor dyrene opholder sig i forbindelse med flytning og lign.
- Nakkebomsarealer (arealet foran nakkebommen).
- Foderautomater, foderkrybber, foderkummer og foderborde, som er placeret på indersiden af staldkonstruktionen.

Følgende indgår *ikke* i bruttoarealet:

- Foderbord uden for staldkonstruktionen.
- Arealer med malkefaciliteter, herunder opsamlingspladsen, hvis den udelukkende anvendes i forbindelse med malkning.
- Servicearealer, herunder kontor, toilet- og badefaciliteter, rum til kompressor, vakuumpumper og vandbeholder, rum til mælkekøling og mælketank, areal i forbindelse med malkeanlæg, hvor kun personalet har adgang, kalvekøkken samt afsnit i stalden til maskiner og fodermidler.
- Foderlade
- Halmlade

Der er en begrænsning i bredden af foderbord, hvis foderbordet er i direkte tilknytning til et areal, der ikke indgår i bruttoarealet. Det betyder, at hvis stalden er bygget således, at foderbordet fortsætter direkte ud i halmladen, så er det højst 4 meter foderbord, der må tælles med som bruttoareal. Hvis foderbordet støder op til arealer, der indgår i bruttoarealet, som f. eks. et foderbord mellem 2 stier, så er der ingen begrænsning på, hvor bredt et foderbord, der må indgå i bruttoarealet.

Bruttoarealet af stalden kan være fordelt på mere end én bygning. Er der flere staldtyper i samme stald (sengebåsestald med spaltegulv og/eller fast drænet gulv eller dybstrøelse), skal det sikres, at mindst 70 % af opholdsarealet er den staldtype, som fremgår af tilsagnet. Det er fx muligt at etablere en anden staldtype end den ansøgte i en del af stalden, som fx en sengebåsestald med spaltegulv, hvor der også er etableret et dybstrøelsesareal til syge- og kælvningsbokse. Også hvis projektet er delt op i flere staldbygninger, skal minimum 70 % af opholdsarealet i alle staldbygningerne tilsammen være af staldtypen fastsat i tilsagnet.

I tilfælde af flere staldtyper skal både det samlede opholdsareal og den del af opholdsarealet, som indeholder den dominerende staldtype, der er søgt tilsagn til, opgøres. Opholdsarealet er den del af arealet i stalden, som dyrene har kontinuerlig adgang til opmålt som hele arealet inden for det, der afgrænser dyrene til dette område. Opholdsarealet opgøres på indersiden af ydervægge og inventar. Opholdsarealet er dermed bruttoarealet fratrukket foderbord og gangarealer, hvor dyrene opholder sig i forbindelse med flytning og lign. Der er ikke krav om, at opholdsarealet skal udgøre en særlig del af bruttoarealet. Opholdsarealet med den ansøgte staldtype skal opgøres i procent i forhold til det samlede opholdsareal. Hvis opholdsarealet af den staldtype, der er ansøgt om, er mindre end 70 % af det samlede opholdsareal, videregives sagen som en FJL-sag til sagsbehandler.

Er der ansøgt om en ensilagesilo skal arealet af siloen opgøres og beregnes. Siloens areal opgøres fra indersiden af silovæggen eller randbelægningen til indersiden af modsatte silovæg eller randbelægning. Hvis ensilagesiloen er etableret inde i en stald eller lade, kan det være vanskeligt at vurdere, hvorfra opmålingen skal foretages. PROJTEL vil kontakte EU&P i tilfælde af en ansøgning om en ensilagesilo og angive i ordningsbilaget, hvordan opmålingen skal foretages.

Omfatter tilsagnet en gyllebeholder med teltoverdækning, skal gyllebeholdernes diameter opgøres. Opmålingen kan foretages i IMK.

For sengebåsestalde med fast drænet gulv skal bredden af spalteåbningen til gylleopsamling og bredden af hele gangarealet opgøres og forholdet beregnes, hvis tilsagnshaver ikke har dokumentation for spalteåbningens areal i forhold til det samlede gangareal.

3.5 Obligatoriske og valgfrie elementer, pakker og specifikationer

For nogle teknologier er der flere pakker, som er forskellige variationer af teknologien. Der ansøges om én af pakkerne ved valg af teknologien. Hver pakke har fastsatte obligatoriske elementer og specifikationer.

Specifikationerne angiver de krav, som den pågældende teknologi skal opfylde for, at den fungerer efter hensigten og opnår den beregnede miljøeffekt. Ikke alle teknologierne har specifikationer tilknyttet.

3.6 Særligt for kontrol på stedet (5% kontrol)

Alle investeringer under ordningen er givet på baggrund af standardomkostninger.

Det er dog stadig et krav, at fakturaer indeholder bankoplysninger og betalings-ID foruden en konkret beskrivelse af den leverede ydelse eller vare.

3.6.1 Høring i forbindelse med kontrol på stedet eller opretholdelseskontrol

Finder en afsyning, kontrol på stedet (5% kontrol) eller en opretholdelseskontrol (1% kontrol) af et projekt under ordningen "Modernisering af kvægstalde 2020" uregelmæssigheder eller mangelfulde forhold, foretages en høring. Der er en skabelon til høringsbrevet i VAKS.

Herefter kan man komme ud for en af to muligheder:

1. Tilskudsmodtager svarer ikke på høringsbrevet.
Dokumenterne journaliseres på kontrolsagen og den overdrages til Regional Kontrol (KONTROL)
2. Tilskudsmodtager svarer på høringsbrevet.
Kontrolløren noterer bemærkninger til svaret. Herefter journaliseres dokumenterne på kontrolsagen og den overdrages til Regional Kontrol (KONTROL).

Er der opfølgende spørgsmål fra tilsagnshaver henvises til Kundeservice.

3.6.2 Mistanke om svig

Det er helt almindeligt, at den fysiske kontrol afdækker uregelmæssigheder. En uregelmæssighed er enhver manglende opfyldelse af de forpligtigelser og vilkår, som fremgår af tilsagnet. En uregelmæssighed er IKKE svig. Der kan være mistanke om svig, hvis tilsagnshaver fx med vilje (forsætligt) har givet urigtige oplysninger eller forfalsket dokumentation.

Det er langt sjældnere, at en afsyning eller kontrol afdækker én eller flere elementer, som rejser mistanke om svig. Opstår der mistanke om svig, skal kontrolløren gennemføre afsyningen eller kontrollen som planlagt, og så i øvrigt notere de forhold ned, eller på anden måde dokumentere dem – eksempelvis med et foto – som giver anledning til mistanken. Det er meget vigtigt, at kontrolløren ikke oplyser tilsagnshaver om, at der er en mistanke om svig.

Efter afsyning eller kontrol skal kontrolløren "rejse et rødt flag" og meddele sin mistanke om svig til den aktuelle sagsbehandler. Beskeden sendes pr. mail til den aktuelle sagsbehandler foruden projektstøttes enhedspostkasse (projekstotte@lbst.dk). Kontrolløren journaliserer mailen på sagen i WorkZone som et Internt dokument. Beskrivelsen af mistanken – inkl. dokumentation – skal indeholde en henvisning til sagens journalnummer i WorkZone. Afsynings- eller kontrolrapporten skal afrapporteres som en FJL-sag.

Læs evt. mere om mistanke om svig mm. på Kontrolportalen. Kontakt vagttelefonen, 2132 1986, ved tvivlsspørgsmål.

3.7 Udfyldelse af VAKS Online

Projekter med tilsagn om modernisering af kvægstalde har VAKS-koden 5681. Den fysiske kontrol på stedet har sin egen VAKS-kode: 5681_år (for det år, hvor kontrollen på stedet udføres eller er oprettet til). Afsyninger har koden 5681A_år, og 5 % kontrolsag har koden 5681_år.

Kontrolfristen fremgår af VAKS. Kan denne ikke overholdes, skal årsagen beskrives i bemærkningsfeltet.

Udfyld kontrolskemaet (KSK'et) efter endt kontrol. Husk at udfylde alle røde og gule felter. Benyt stelnummerfelterne, hvis der er kontrolleret investeringer, som har en eller anden form for ID-nr.

Alt kontrolmateriale lægges på kontrolsagen i Workzone.

Er der konstateret mangler eller fejl i forbindelse med afsyningen eller kontrollen, markeres sagen som en FJL-sag i VAKS. Det gøres på fane 1 "Besøgsdata". På forsiden skal der efterfølgende angives en overtrædelseskategori for fejlen. Der kan kun vælges én kategori, uanset om der er konstateret flere mangler eller fejl. Stil cursoren i feltet Overtrædelseskategori. Klik på [Ctrl] + [L], og mulighederne kommer frem.

Opgavekode	Kontrolopgave	Planår
5681_21	Landdistriktsaktiviteter (LDP)	2021

Overtrædelseskategori

Overtrædelseskategori	Beskrivelse
► Projektperiode	Projektet er påbegyndt inden projektperioden eller ikke afsluttet indenfor projektperioden
Ejerskab	TH er ikke ejer af investeringen eller kan ikke dokumentere ejerskabet
Ny investering	Investeringen eller elementer er ikke nye men brugte
Forpagtningsaftale	TH kan ikke fremvise en gyldig forpagtningsaftale til, hvor projektet er placeret
Anden projektadresse	Projektet befinder sig på den anden adresse end oplyst i kontrolgrundlaget
Antal, areal, længde e.l.	Der er ikke etableret det antal/længde (f.x. hegn) som tilsagnet angiver; der rydet det areal, Projektareal stemmer ikke
Placering af projektelementer	Elementer af projektet er placeret anderledes end oplyst (f.x. vandtrug/ filtermatrice/LED lamper)
Ikke gennemført	Der er en forpligtigelse eller krav til projektets gennemførelse, som ikke er opfyldt. Elementer, som ikke er etableret o.l
Faktura/betalingsdokumentation	Dokumentationen er fejlbehæftet, f.eks. kan faktura være udstedt til en anden end TH
Skilte/informationskrav	Skiltning eller anden info opfylder ikke kravene til information
Offentlig tilladelse	Den offentlige tilladelse er mangelfuld f.x miljøgodkendelsen er forældret, dækker ikke projektet
Obligatorisk elem.;Løsn.;Spefi	Der er fejl eller mangler ved et eller flere obligatoriske elementer; Valgt forkert løsning eller fejl mht specifikationerne
Ikke funktionsdygtig	Alle projektets elementer (f.x obligatoriske) er indkøbt, men projektet kan ikke benyttes i fuld omfang - mangler den ønskede effekt
Dobbeltfinansiering	Der er tilskud fra andre ordninger til samme investering
De minimis	Der er offentlig medfinansiering fra en anden side
Projektansættelse	Ansattes funktion ikke beskrevet, fejl i tidsregistrering, beløb på udgifter og budgetter stemmer ikke overens
Konsulentydelse	Konsulentens funktion ikke udfyldt, for høj timesats
Indtægter som skal fratækkes	Fejl i angivelse af indtægter

Er fejlen ikke indeholdt i de eksisterende kategorier, kontaktes projektstøtte teamet, projektstoette@lbst.dk.

Husk at arkivere retssikkerhedsbrevet på kontrolsagen i Workzone. Ved uvarslet kontrol udleveres retssikkerhedsbrevet udskrevet fra Workzone, og dette arkiveres på sagen i Workzone.

Bliver der observeret en overtrædelse af reglerne om krydsoverensstemmelse (KO) i forbindelse med besøget, skal også det indrapporteres. Til det formål findes et selvstændigt skema 5050_ÅÅ, som skal oprettes og udfyldes i forhold til, hvad der er observeret.

4. Gennemgang af ordningsbilaget

Ordningsbilaget består af 3 afsnit. Afsnit A indeholder kontrolpunkter i forhold til, hvilken type stald, som tilsagnshaver har valgt at opføre. Afsnit B indeholder oplysninger om opmåling og, afsnit C omhandler teknologivalg.

I det følgende uddybes, hvordan ordningsbilaget skal udfyldes. De generelle afsynings- og kontrolrapporter har deres egen kontrolinstruks. Sagsbehandlere i PROJTEL har udfyldt de grå oplysningspunkter. Kontrolløren skal udfylde de blå kontrolpunkter og uddybe med konkrete beskrivelser af det observerede og dokumenterede i dertilhørende felter.

Idet ordningen bruger standardomkostninger, skal det dokumenteres, at alle elementer er nye, ejet af tilsagnshaver og projektet gennemført inden for projektperioden. Kontrollementer herfor afkrydses i afsynings- eller kontrolrapporten.

4.1 Indsatsområde

Ordningsbilagets afsnit A oplyser, hvilke af de 3 indsatsområder tilsagnshaver har valgt at søge tilskud til. Afhængig af om tilsagnshaver har valgt indsatsområde 1, 2 eller 3 er det de elementer, som er klippet ind i afsnit A (Byggeri) i ordningsbilaget og afsynings- eller kontrolrapporten.

Der kan søges om tilskud til mere end ét indsatsområde under samme CVR-nr. Eksempelvis kan man have ansøgt om at bygge bådestald til malkekvæg og stald til slagtekalve. I så fald skal der dog indsendes 2 separate ansøgninger. Der kan ikke samtidig søges om tilskud til både indsatsområde 1 og 2. Derimod kan indsatsområde 3 kombineres med en ansøgning til

indsatsområde 1 eller 2. Hvis der er indsendt flere ansøgninger under samme ordning, vil PROJTIL oprette 2 afsyningsager med hver sit ordningsbilag og afsynings- eller kontrolrapport, således at kontrolløren kan udføre afsyningen for begge tilsagn ved samme kontrolbesøg eller evt. over 2 sammenhængende dage.

Hvis der er søgt om tilskud til Indsatsområde 1 (etablering af stald til malkekvæg med tilhørende malkefaciliteter), skal stalden anvendes til malkekvæg. Stalden kan dog også anvendes til kvier og/eller goldkøer, mens de nye malkefaciliteter benyttes af køer, der opholder sig i et eksisterende staldanlæg. Tilsvarende gælder for ansøgninger til Indsatsområde 2 (etablering af stald til malkekvæg): Den ny stald kan benyttes udelukkende til kvier og/eller goldkøer. Hvis der er søgt om tilskud til Indsatsområde 3 (etablering af stald til slagtekalve og/eller småkalve), kan den nye stald ikke benyttes af malkekvæg eller kvier/goldkøer.

4.2 Staldtyperne

Tilsagnshaver vil have ansøgt om en ny stald eller en tilbygning inden for de 3 staldtyper. Der søges om tilskud til én staldtype i ansøgning. Staldtypen, der er søgt om tilskud til, skal udgøre mindst 70 % af opholdsarealet i stalden, hvilket også vil fremgå af ordningsbilaget.

Følgende obligatoriske elementer for alle 3 staldtyper skal kontrolleres:

- Kontrolpunkt **O.A1**: Bund, gulv inkl. jord- og støbearbejde
- Kontrolpunkt **O.A2**: Foderbord- eller krybber
- Kontrolpunkt **O.A3**: Tagkonstruktion (spær og tagbeklædning)
- Kontrolpunkt **O.A4**: Drikkekar- eller kopper
- Kontrolpunkt **O.A5**: El-installationer, herunder afbrydere/kontakter og armatur til belysning
- Kontrolpunkt **O.A6**: VVS: Indføring af vand, ledninger og ventiler.

Alle 6 kontrolpunkter **O.A1-O.A6** skal dokumenteres med fotos. At stalden eller tilbygningen er nybygget kan dokumenteres med en faktura, men også tilsagnshavers egne fotos af processen kan bruges. Det er tilsagnshavers ansvar at dokumentere, at stalden ikke er bygget på et eksisterende fundament i form af eksempelvis fakturaens angivelser af byggematerialer og daterede fotos fra byggeprocessen. Større virksomheder kan have en hjemmeside, en Facebook-side m.m., hvor byggeprocessen er dokumenteret.

Nedenfor gennemgås, hvad der skal kontrolleres ved de 3 staldtyper og de 9 teknologiløsninger.

4.2.1 Kontrolpunkt **O.A7**: Sengebåsestald med spaltegulv

Sengebåsestalden skal have individuelle hvilepladser adskilt af skillebøjler e. lign. Udmugningen skal foregå med skraber, trækstation, robotskraber eller omrører og pumpeanlæg. Der tages foto af en hvileplads med skillebøjler og udmugningsredskabet, og det beskrives i bemærkningsfeltet hvilken type udmugningsredskab, der anvendes.

4.2.2 Kontrolpunkt **O.A8**: Sengebåsestald med fast drænet gulv

Sengebåsestalden skal have individuelle hvilepladser adskilt af skillebøjler e. lign. Der skal være langsgående eller tværgående ajleafløb. Begge dele dokumenteres med foto, og ajleafløbets retning beskrives. Det kontrolleres ved hjælp af en tegning/datablad fra byggefirmaet, om der 1-2 % fald mod ajleafløb. Dokumentation for gulvets fald kan være, at byggeriet er etableret i henhold til Landbrugets byggeblad nr. 107.04-22 eller anden form for dokumentation, der viser, at gulvet har et fald på 1-2%. Hvis tilsagnshaver ikke kan dokumentere gulvets fald, må kontrolløren vurdere, om der er et fald på gulvet, men skal ikke foretage en opmåling af faldet. Kontrolløren skal notere i afsyningsrapporten, at tilsagnshaver ikke kan dokumentere, om der er et fald på 1-2%.

Spalteåbningen til gylleopsamling må højst udgøre 5% af det samlede gangareal, og ansøger skal dokumentere dette ved hjælp af f. eks. en byggetegning. Landbrugets byggeblad nr. 107.04-22 angiver ikke spalteåbningens areal. Hvis tilsagnshaver ikke kan dokumentere spalteåbningens areal i forhold til det samlede gangareal, skal kontrolløren måle bredden på

spalteåbningen og bredden på hele gangarealet og dernæst beregne forholdet. Nedenfor vises et eksempel på et drænet gulv. Spalteåbningens areal anses som de aflange åbninger på hver side af træksnoren.

Billede 1. Lysningsareal mod kanal er på 5 pct. af gangarealet.

For at gulvene lever op til emissionskravet på 50 % af referencegulvet, må det samlede lysningsareal på afleveringsåbningerne ikke udgøre mere end 5 % af staldens samlede gangareal (se Billede 1). Danske undersøgelser (FarmTest – kvæg nr. 21), der bekræfter de 50 % reduktion af ammoniakemissionen, bygger på målinger i et staldanlæg, hvor lysningsarealet ned til gyllekanalen udgør 5 % af køernes samlede gulvareal. Staldanlæg med samme størrelse lysningsareal har samme reducerede ammoniakemission.

Endvidere skal det kontrolleres og beskrives, om den mekaniske skraber er forsynet med timer.

4.2.3 Kontrolpunkt O.A9: Dybstrøelsesstald

Det skal kontrolleres, beskrives og fotograferes, om der er dybstrøelse i hele opholdsarealet, inkl. hvilearealet.

4.3 Malkefacilitet

Under Indsatsområde 1 skal der være etableret et malkeanlæg og en mælketank med bufferkapacitet. Kontrolpunkt **O.A10** Mælketank med bufferkapacitet fotograferes, herunder stelnummer eller anden identifikation.

Det kontrolleres, beskrives og fotograferes, at mindst én af disse malkeanlæg er installeret (kontrolpunkt **O.A11**):

- Malkerobot
- Malkekarrusel
- Konventionelt malkeanlæg med fast exit, hhv. "side by side" eller 30° sildeben

Der må gerne samtidig med den nyetablerede malkefacilitet, benyttes en ældre malkefacilitet som supplement. Det nye malkeanlæg må ikke etableres i et eksisterende byggeri, men skal etableres i det nye byggeri.

Antallet af malkerobotter skal tælles under afsyningen.

Nedenfor ses eksempler på fotos af de 3 typer malkeanlæg (O.A11):

Malkerobot, singlerobot

Malkerobot, dobbeltboks robot

Indvendig malkekarrusel

Udvendig malkekarrusel

Konventionelt malkeanlæg med fast exit, side by side

Konventionelt malkeanlæg med fast exit, 30° sildeben

4.4 Teknologierne

Der skal søges om 1 af de 9 teknologier, der kan reducere ammoniakudledningen:

- Teltoverdækning til gylletanke
- Fasefodring baseret på mælkemåling
- Fasefodring baseret på mælkens sammensætning
- Fasefodring baseret på kraftfoder i stalde med malkekvæg
- Fasefodring baseret på kraftfoder i stalde med slagtekalve
- Overvågning af drøvtygning, brunst og sygdom i stalde med malkekvæg
- Overvågning af drøvtygning og sygdom i stalde med slagtekvæg
- Udstyr til automatisk udfodring med fuldfoder
- Gylleforsuring

Teknologilisten findes som bilag 2 i bekendtgørelsen. Der kan også søges om kombinationer af de forskellige teknologier med hver deres obligatoriske elementer.

4.4.1 Kontrolpunkt O.C1: Teltoverdækning til gylletanke

Teltoverdækning til gylletanke skal etableres på gylletanke til brug for den stald, hvortil der er søgt om tilskud. Der er intet krav til, hvorvidt gylletanken, hvorpå teltoverdækningen installeres, skal være ny.

Der er 2 pakker at vælge imellem:

- Pakke A for gylletanke med en diameter under 33 m
- Pakke B for gylletanke med en diameter over 33 m.

Ved afsyning eller kontrol skal diameteren af gylletanken opmåles ved hjælp af et luftfoto i IMK. Det kontrolleres via faktura, at teltoverdækningen er ny.

Danmarks Miljøportal

Data om miljøet i Danmark

The screenshot shows the 'Danmarks Miljøportal' interface. At the top, there are navigation tabs: 'ruge kortet', 'Tegn Grafik', 'Søge og finde', 'Koordinater og mål', and 'Andre værktøjer'. Below these are various tool icons for 'Mål', 'Areal', 'Aktiver snapping', 'Vælg lag med snapping', and 'Indtast koordinater'. The main area displays an aerial photograph of a circular structure, likely a manure tank. A blue line is drawn across the diameter of the circle, with a label '24,32 m' indicating the measurement. A yellow banner at the top right of the photo area says 'Mål afstand: Tryk én gang for at starte med at mål'. On the left side, there is a sidebar with a search bar and a list of layers under 'Lag'. The layers include 'Fysisk planlægning', 'Matrikelkort (fra Kortforsyning)', 'Administrative grænser (fra Kortforsyning)', and 'Baggrundskort'. The 'Matrikelkort' section is expanded, showing options for 'Kommunegrænser (matrikulære)', 'Ejerlavsgrenser', 'Jordstykker (Matrikel)', and 'Optaget vej'. The 'Administrative grænser' section shows options for 'Region', 'Kommune', and 'Adresser'. The 'Baggrundskort' section shows options for 'Ortofoto forår (nyeste)', 'Ortofoto 2018', 'Ortofoto 2016', 'Ortofoto 2014', and 'Ortofoto 2012'. At the bottom of the interface, there is a scale bar showing 'Skala 1: 125' and a scale of '0 1,5 3m'. The bottom right corner contains the text '© SDFE | © COWI'.

Eksempel på opmåling af gyllebeholder via luftfoto/IMK

Marker gyllebeholderens placering på luftfotoet, som vedlægges sagen.

Teltoverdækning af gyllebeholder

4.4.2 Fasefodring på baggrund af mælkemåling- eller sammensætning

For at opnå en miljøeffekt ved fasefodring med fuldfoder, skal der købes udstyr til målinger på den enkelte ko, for at følge koens ydelsen eller mælakens sammensætning.

Baseret på de individuelle målinger skal køerne inddeles i mindst to fodringshold, der skal fodres med hver deres fuldfoderblanding.

Uanset hvilken af de 2 teknologier, der anvendes til målinger på den enkelte ko, skal der desuden anvendes separationslåger, envejslåger og skillelåger, så køerne kan komme tilbage til det rette fodringshold efter hver malkning.

4.4.2.1 Kontrolpunkt O.C2: Fasefodring baseret på mælkemåling

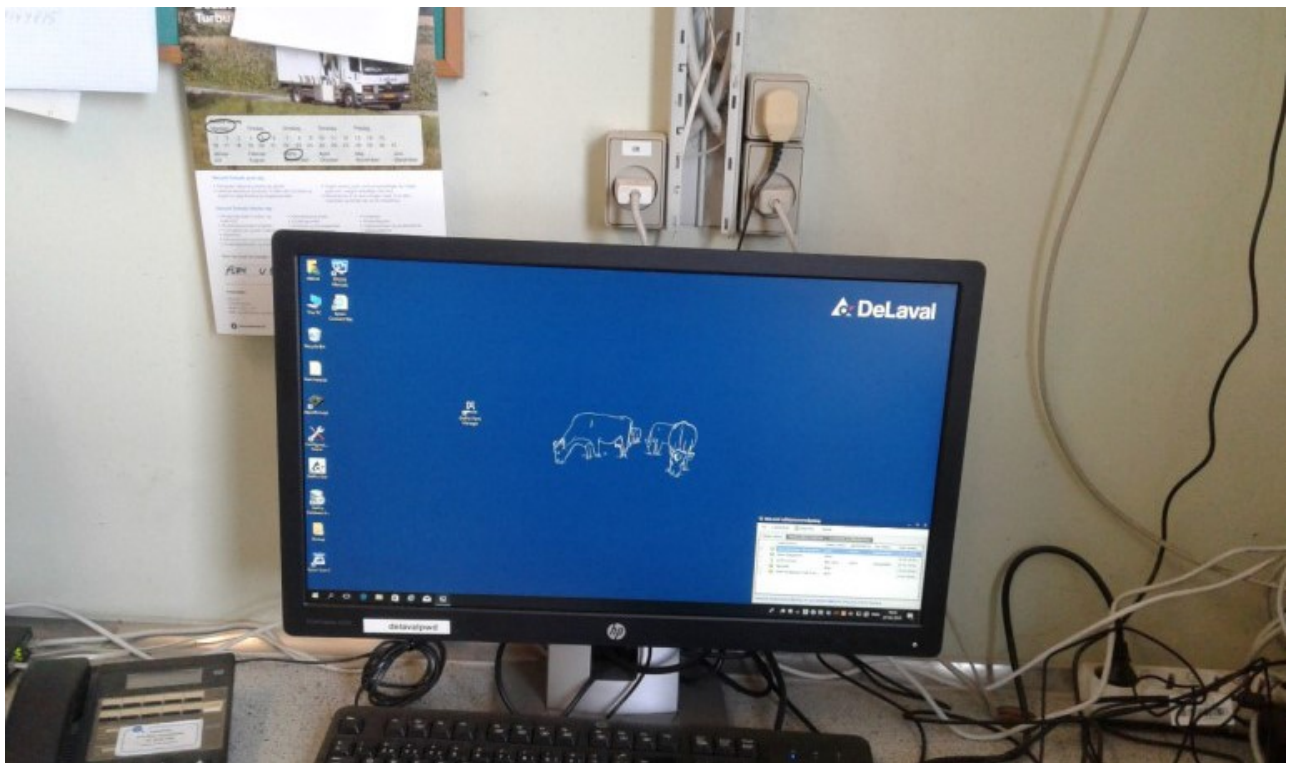
PROJTIL angiver på baggrund af tilsagnet, hvor mange mælkemålere, der er givet tilsagn til. På afsyningen skal det kontrolleres, om der er indkøbt og installeret det antal mælkemålere, der er søgt om tilskud til. Der skal være en mælkemåler på hver malkeplads i de malkefaciliteter, der benyttes af dyrene i stalden der er søgt om tilskud til. Hvis der benyttes både et nyetableret og et eksisterende malkeanlæg til at malke køerne i stalden, der er opnået tilskud til, skal der være en ny mælkemåler på hver malkeplads i både de nyetablerede og de eksisterende malkefaciliteter.

Hvis der malkes med robot, kan der ikke søges om tilskud til mælkemåler, og derfor skal det kontrolleres, om der anvendes robot til malkning.

Dokumentationen for måling af ydelsen skal kontrolleres via data gemt på PC/tablet over gennemførte malkninger. Endvidere skal kontrolleres, om der findes selektionsudstyr og, om besætningen er inddelt i fodringshold efter deres behov for fuldfoderblanding. Opdelingen i fodringshold kan demonstreres i programmet på PC'en/tablet'en.

Ved miljøteknologier, hvor der er krav om selektionsudstyr, som f. eks. fasefodring baseret på mælkemåling, kan der anvendes selektionsudstyr, som tilsagnshaver allerede har til rådighed eller der kan søges om tilskud til køb af selektionsudstyr som option.

Opnås tilsagn om tilskud til selektionsudstyr, skal det være nyt og det skal kunne inddele køerne i mindst 2 fodringshold. Det skal kontrolleres, at hvert fodringshold fodres med hver deres fuldfoderblanding tilpasset køernes behov.

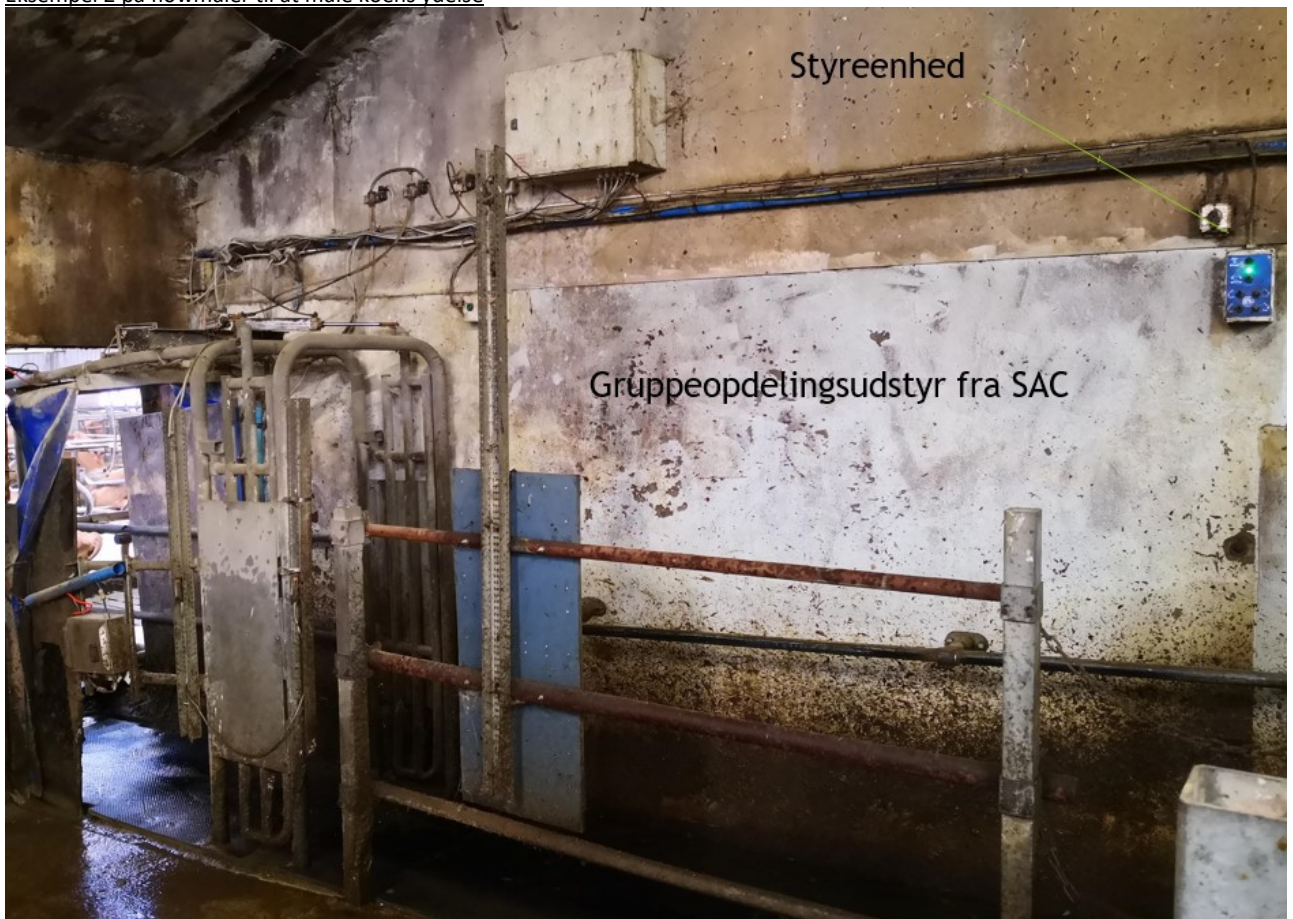
Eksempel på software til mælkemåler

Eksempel 1 på flowmåler til at måle koens ydelse

Eksempel 2 på flowmåler til at måle koens ydelse

Eksempel på selektionsudstyr

4.4.2.2 Kontrolpunkt O.C3: Fasedodring baseret på mælkens sammensætning

Her skal kontrolleres, om der findes udstyr til måling af mælken indhold af fedt, protein og urea. Det kan ske ved at se registreringer af tidligere målinger af mælken via udskrifter/skærmvisning på PC'en. Det skal kontrolleres, om målingen foregår fra alle malkepladser med central prøveudtagning- og måleenhed, der kobles til alle malkepladser, eller om det foregår ved prøveudtagnings- eller måleudstyr pr. malkeplads. Endvidere skal kontrolleres selektionsudstyr til inddeling af køerne i mindst 2 fodringshold efter malkning og, om fodringsholdene er inddelt efter køernes behov for fuldfoderblanding. Opdelingen i fodringshold kan demonstreres i programmet på PC'en/tablet'en.

Udstyret til måling af mælken sammensætning er baseret på teknologi, der ligner Lelys MQC-C eller MQC2 målere til mælke kvalitet.

4.4.3 Kontrolpunkt O.C4a: Fasefodring med kraftfoder i stalde med malkekvæg

Der er 3 pakker at vælge imellem:

- Pakke A omhandler krybber til malkestalde. Her skal kontrolleres, om følgende obligatoriske elementer er indkøbt og installeret: Transportredskab (antal), kraftfodersilo (antal og m³) og foderkrybber (antal). Derudover skal følgende specifikationer kontrolleres: Mindst én foderkrybbe pr. malkeplads, mindst ét transportredskab pr. kraftfodertype, og, at transportredskabet har en motor til flytning af kraftfoder fra silo til alle krybber.
- Pakke B omhandler foderudportionering i malke robot. Her skal kontrolleres, om følgende obligatoriske elementer er indkøbt og installeret: Transportredskab (antal) og kraftfodersilo (antal og m³). Derudover skal følgende specifikationer kontrolleres: Mindst ét transportredskab pr. kraftfodertype, og at transportredskabet har en motor til flytning af kraftfoder fra silo til alle krybber.
- Pakke C omhandler foderautomater i løsdriftstalde. Her skal kontrolleres, om følgende obligatoriske elementer er indkøbt og installeret: Transportredskab (antal), kraftfodersilo (antal og m³) og kraftfoderautomat (antal). Derudover skal følgende specifikationer kontrolleres: Mindst ét transportredskab pr. kraftfodertype, om kraftfoderautomaterne er koblet på siloer med et transportredskab, således at kraftfoderet kan leveres i alle de opsatte foderautomater, og om der er indkøbt og ibrugtaget det antal kraftfoderautomater, som der er søgt udbetaling til i forhold til bruttoarealet. Kravet er mindst én kraftfoderautomat pr. 335 m², og PROJTIL angiver i ordningsbilagets grå felt på baggrund af tilsagnet, hvor mange kraftfoderautomater, der skal være indkøbt. Såfremt opmåling af bruttoarealet resulterer i et andet areal end, der fremgår af ansøgningen, kontrolleres det af PROJTIL, at minimumsantallet for kraftfoderautomater fortsat er overholdt.

Tilsagnshavers valg angives af PROJTIL. Uanset den valgte pakke skal det under afsyningen kontrolleres, beskrives og fotograferes, om der er mindst 2 fodersiloer, mindst 2 transportredskaber (blæsere, kæder eller fodersnegle) og, at der fodres med mindst 2 kraftfodertyper.

Blæseanlæg for fodertransport

Foderkæde

Fodersnegl

4.4.4 Kontrolpunkt O.C4b: Fasefodring med kraftfoder i stalde med slagtekalve

Ved slagtekalve skal teknologien for fasefodring være installeret i stalden, hvor slagtekalvene befinder sig.

Teknologien kan integreres i to forskellige systemer, der imødekommer fasefodring:

- System, hvor slagtekalvene flytter. Her skal det kontrolleres, at kraftfoderet kan tilpasses og tildeles til alle stier eller individuelle automater.
- System, hvor slagtekalvene forbliver i samme sti. Her skal det kontrolleres, at sammensætningen af kraftfoderet kan ændres efter behov i hver sti eller alle individuelle automater.

Ved afsyningen skal det kontrolleres og beskrives, om kalvene bliver flyttet mellem stierne eller forbliver i den samme sti.

Der er 2 pakker at vælge imellem. Uanset, hvilken pakke, der er valgt, skal det beskrives og fotograferes, om der er mindst 2 fodersiloer, mindst 2 transportredskaber (blæsere, kæder eller fodersnegle) og, at der fodres med mindst 2 kraftfodertyper.

De 2 pakker, der skal vælges, omhandler:

- Pakke A med krav om silo til opbevaring af kraftfoder samt transportredskab med motor og installation til flytning af kraftfoder fra silo til krybbe på stiniveau.
- Pakke B med krav om silo til opbevaring af kraftfoder og transportredskab med motor og installation til flytning af kraftfoder fra silo til krybbe på stiniveau. Derudover skal der være installeret det antal kraftfoderautomater, som der er søgt udbetaling til i forhold til bruttoarealet, jf. tilsagnet angivet af PROJTIL. Såfremt opmåling af bruttoarealet resulterer i et

andet areal end det, der fremgår af ansøgningen, kontrolleres det af PROJTIL, at minimumsantallet for kraftfoderautomater fortsat er overholdt. Kravet er mindst én kraftfoderautomat pr. 60 m², og PROJTIL angiver i ordningsbilagets grå felt på baggrund af tilsagnet, hvor mange kraftfoderautomater, der skal være indkøbt.

Transportredskab med motor

4.4.5 Kontrolpunkt O.C5: Overvågning af drøvtygning, brunst og sygdom

Drøvtyggermålerne består af en mikrofon i en lille boks (også kaldet en transponder), der monteres i en rem om koens hals (halstransponder). Mikrofonen registrerer de lyde, der kommer når koen tygger drøv. Transponderen med indbygget mikrofon og aktivitetsmåler på koens hals registrerer og lagrer oplysninger om drøvtygningstid og aktivitet for det enkelte dyr. Halstransponderen skal indeholde både en drøvtyggermåler og en aktivitetsmåler. Det er ikke muligt at benytte en ankelrem eller bolus i ordningen.

Data sendes til en antenne i stalden og derfra til en PC. På PC'en skal der være software, der kan beregne, hvor lang tid dyrene tygger drøv. Der kan også anvendes en tablet i stedet for en PC, hvis tabletten kan opfylde samme funktion som PC'en og modtage registrering fra antennerne samt vise registrerede data.

Ved afsyningen skal det kontrolleres, hvor mange halstranspondere, der er indkøbt og ibrugtaget. PROJTIL angiver i ordningsbilagets grå felter, hvor mange halstranspondere, der skal være i henhold til bruttoarealet, der er angivet i ansøgningen. Kravet er 1 halstransponder/25 m² bruttoareal i stalde med malkekvæg og 1 halstransponder/80 m² i stalde med slagtekalve. Såfremt opmåling af bruttoarealet resulterer i et andet areal end det, der fremgår af ansøgningen, kontrolleres det af PROJTIL, at minimumsantallet for halstranspondere fortsat er overholdt.

Der skal være ibrugtaget minimum det antal halstranspondere, som er krævet af specifikationen. Har man etableret en stald til malkekvæg på 3000 m², skal man investere og ibrugtage minimum 120 halstranspondere for at overholde specifikationen om minimum én halstransponder pr. 25 m² bruttoareal. Dermed opnås effekten af teknologien. Hvis man etablerer en stald til malkekvæg på 3000 m² og investerer i 150 halstranspondere, så er det tilstrækkeligt, at 120 halstranspondere er ibrugtaget. De resterende 30 halstranspondere må gerne være på lager.

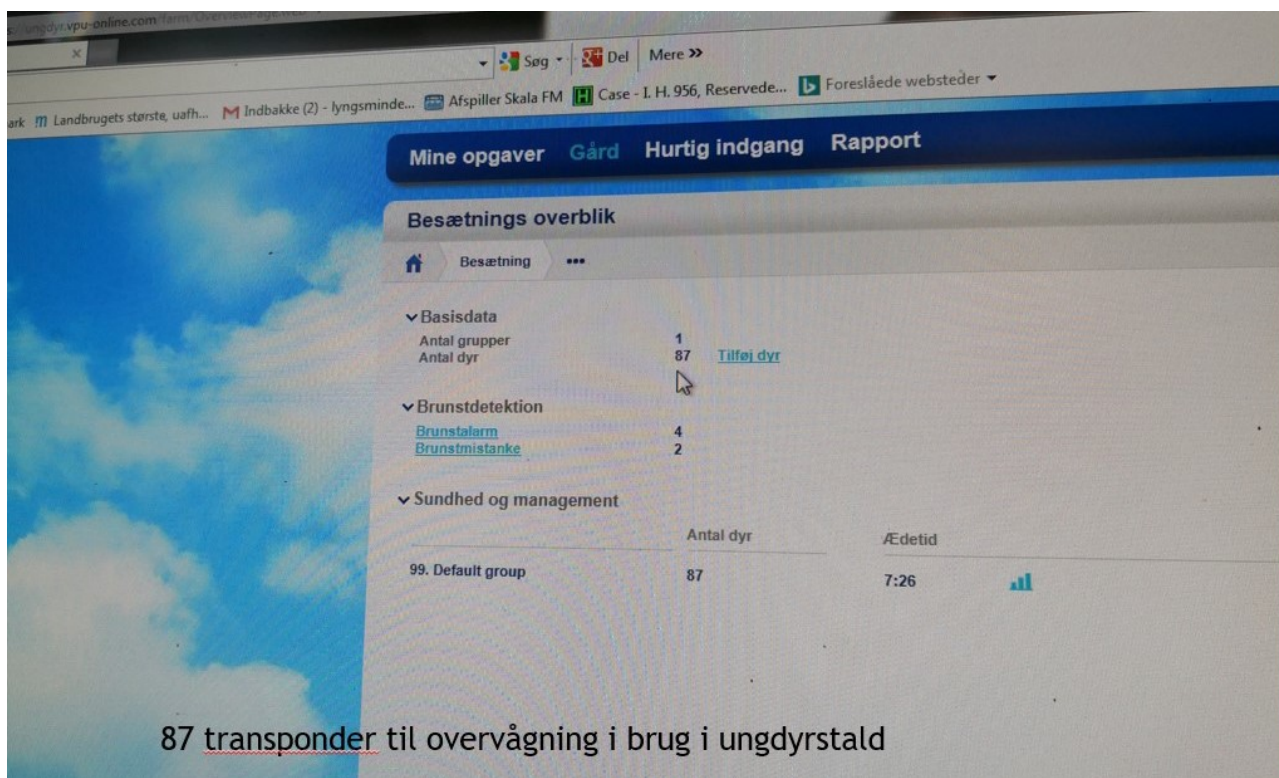
Endvidere skal det kontrolleres, om der er installeret antenner, PC/tablet og software vedrørende overvågningen. Bed tilsagnshaver tænde PC/tablet og fremvise overvågningsprogrammet. Tag et billede og noter modeltype og versionsnummer.

Ko med halstransponder

Antenne til modtagelse af data fra halstranspondere

Eksempel på software vedr. overvågning af brunst

4.4.6 Kontrolpunkt O.C6: Udstyr til automatisk udfodring med fuldfoder

Ved automatisk fodring med fuldfoder er der mulighed for at vælge mellem pakke A og B.

- Pakke A, hvor det kontrolleres, at der er installeret fuldfoderrobot/hængebanevogn med egen blander.
- Pakke B, hvor det kontrolleres, at der er installeret fuldfoderrobot/hængebanevogn eller foderbånd uden egen blander samt en stationær foderblander. Ved Pakke B skal kontrolleres, at fuldfoderrobotten/hængebanevognen eller foderbåndet fyldes automatisk fra den stationære foderblander.

For begge pakker er der krav om, at der er installeret automatisk påslag til mindst 2 slags ensilage og til mindst 3 slags tørre foderemner. Dokumentationen for påslagernes rumfang kontrolleres v.h.a. datablad/produktblad fra leverandøren. Endvidere kontrolleres, om fuldfoderrobotten/hængebanevognen eller foderbåndet styres til de enkelte dyregrupper og, at blanderen fyldes automatisk fra påslagene.

Der er også mulighed for at installere en fuldfoderrobot, der ikke benytter påslag, men gør brug af et foderkøkken, hvor der i stedet for påslag er felter til de forskellige variationer af ensilage og tørre foderråvarer. Specifikationerne vedrørende påslag gælder også for felter i et foderkøkken. Det betyder, at hvis der er installeret en fuldfoderrobot uden påslag, skal det kontrolleres, at der er felter til minimum 5 fodertyper og det antal m² felter, som er ansøgt om. PROJTIL angiver i ordningsbilaget, om der er ansøgt om en fuldfoderrobot uden påslag og dermed, om der skal kontrolleres antal felter til fodertyper.

Foderkasse til kraftfoder med nedløb til doseringsmotor og krybbe

Integreret i malkerbotten sidder en snegl med motor der doserer mængden af kraftfoder efter hvor mange omgange sneglen kører

Til venstre: Automatisk hængebane-fodervogn.

Udstyr til automatisk udfodring med fuldfoder

Påslag med transportredskaber

4.4.7 Kontrolpunkt O.C12: Gylleforsuring

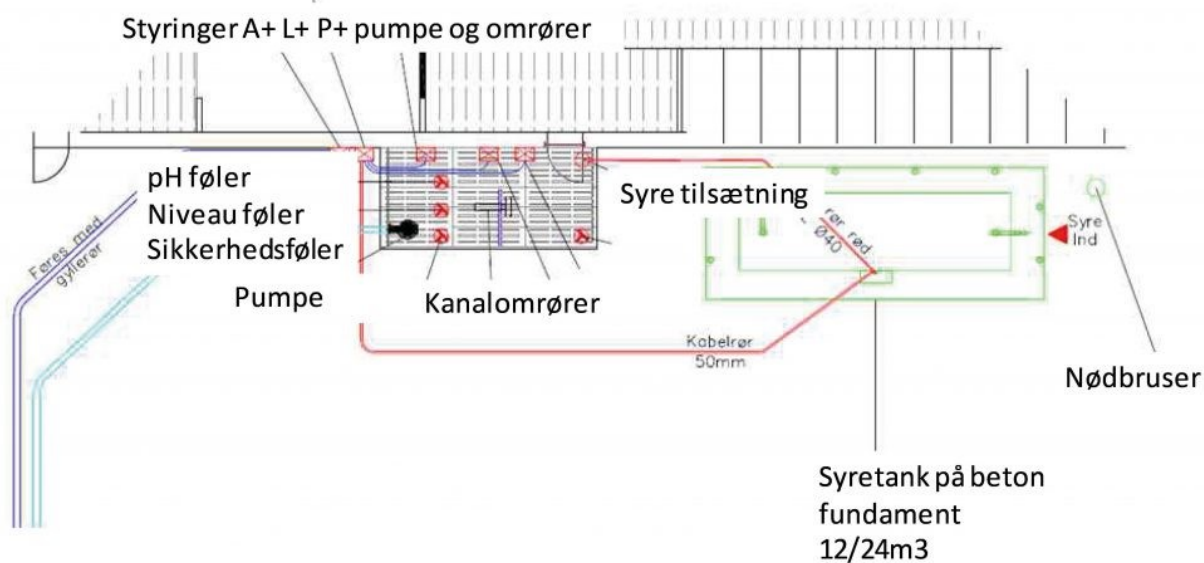
Det skal kontrolleres, at anlægget har niveau-overvågning af gyllestanden i lagertanken og ringkanal. Det kan gøres ved at se på computerskærbilledet af kontrolpanelet til forsøringsanlægget. Anlægget skal være et stationært anlæg ved stalden. Mobile anlæg, der kan sættes på gyllevogn indgår ikke i ordningen.

Det kontrolleres, beskrives og fotograferes, om syretanken er støbt på fundament, har 3" tankvognsstuds svarende til 7,8 cm, og at der etableret pullerter rundt om syretanken til sikring mod skader ved påkørsel. Ved hjælp af datablade fra leve-

randøren af syretanken skal det kontrolleres, at syretanken har automatisk overvågning af syrestanden, har en manuel flyder ved 80 % fuld syretank og den bruges ved påfyldning af syretanken samt har automatisk syrepotte for kondensfri syreopbevaring, syreskab med syrepumpe, syreventiler og styring.

Endvidere kontrolleres, om der er en hovedtavle med PC-løsning og en nødbruiser (sikkerhedsudstyr) samt, at der er mindst 2 pH-sensorer med automatisk rengøring af mixerbrønd. Gylletankens styresystem til sikring mod, at der ikke pumpes mere gylle i tanken, end der er kapacitet til, kontrolleres v.h.a. datablad fra leverandøren med angivelse af niveauføler og sikkerhedsføler.

Nedenfor ses eksempler på udstyr til gylleforsuringsanlæg:

Tegning over gylleforsuringsanlæg med angivelse af pumper og følere

Gylleforsuringsanlæg på støbt fundament med sikkerhedspullerter, nødbruiser og tankvognsstuds yderst til højre.

pH-sensor til gylleforsuringsanlæg

De ovennævnte 9 teknologier kan kombineres indbyrdes, hvilket vil fremgå af det specifikke ordningsbilag.

4.5 Optioner (valgfrie elementer)

Til hver af de 3 indsatsområder er knyttet en række optioner (valgfrie elementer), der skal kontrolleres, hvis de indgår i ansøgningen. I en option indgår obligatoriske elementer, der vil fremgå af ordningsbilaget som et kontrolpunkt.

4.5.1 Optioner til indsatsområde 1, 2 og 3

Option	Obligatoriske elementer til option	Bemærkninger
O.A12 Gylleopbevaring	Gyllebeholder (ekskl. Teltoverdækning)	
O.A13 Ensilageopbevaring	Ensilagesilo	Kontroller, at den anviste silo anvendes til ensilage og mål arealet af silobunden i m ² .
O.A14 Klovvasker (KUN Indsatsområde 1 og 2) O.A14a Monteret i returgangsanlæg		Kontroller, at der findes en klovvasker, der passer til returgangen samt antal af klovvaskere.
O.A14b Monteret i malkebot		Kontroller, at der findes en klovvasker, der kan monteres i malkebot samt antal.
O.A15 Vandrensningsanlæg: • Kapacitet: < 7.500 L/time	Vandrensningsanlæg med en kapacitet under 7.500 L/time	Kontroller dokumentation for anlæggets kapacitet samt antal anlæg.
• Kapacitet: 7.500-15.000 L/time	Vandrensningsanlæg med en kapacitet mellem 7.500-15.000 L/time	Kontroller dokumentation for anlæggets kapacitet samt antal anlæg.

<ul style="list-style-type: none"> • Kapacitet: > 15.000 L/time 	Vandrensningsanlæg med en kapacitet over 15.000 L/time	Kontroller dokumentation for anlæggets kapacitet samt antal anlæg.
O.A16 Rengøring af gulve (KUN Indsatsområde 1)	Drivbom på opsamlingsplads	Kontroller, at der er en drivbom på opsamlingspladsen samt antal drivbomme.
O.A17 Isolering af tag	Tagisolering	Kontroller, at taget er isoleret. Kan gøres v.h.a. datablad fra byggefirmaet. Der er ikke fastsat specifikke krav til graden eller typen af tagets isolering i ordningen.
O.A18 Sandvasker	Sandvasker	Kontroller at der er etableret sandvasker samt antal.
O.A19 Pladser til kalve (KUN Indsatsområde 3)	Flytbare hytter eller kalvehuse	Kontroller, at der er etableret kalvehytter.
O.A20 Køleanlæg	Isvandsanlæg	Kontroller, at der er etableret isvandsanlæg samt antal.
O.A21 Selektionsudstyr	Separationslåger med ID-identifikation og software	Kontroller, at PC/tablet har installeret program med ID-identifikation på lågerne samt antal låger
<ul style="list-style-type: none"> • Separationslåger med ID-identifikation og software • Selektions- eller separationsboks – 2-vejs 	Selektions- eller separationsboks – 2-vejs	Kontroller om, der er bokse til selektion/separation samt antal bokse.
<ul style="list-style-type: none"> • Selektions- eller separationsboks – 3-vejs 	Selektions- eller separationsboks – 3-vejs	Kontroller om, der er bokse til selektion/separation samt antal bokse.
O.A22 Brovægt	Brovægt Anlæg af fundament/grube/rammer/ramper og lign. PC og printere + tilhørende software Verifikation af vægten	Kontroller, om brovægten er den anlagt på fundament e. lign. Kontroller PC/tablet og program samt dokumentation for verifikation af vægten. Kontroller antal brovægte.

Nedenfor ses en række fotos af eksempler på de valgfrie elementer:

Der er etableret en silomur og betonplads i 2016. Se kort nederst.

36m lang og 3m høj

10,3m mellem murene

Betonplads ~5 x 10,5 m

O.A13: Eksempel på kontrol af ensilageopbevaring

O.A14: Klovvasker

Der gives tilskud til to forskellige placeringer af klovvasker, se i ordningsbilaget, hvilke der er givet tilsagn om tilskud til. Se efter betjeningsboks til klovvasker, fordybningen eller karret, hvor dyrenes klove vaskes. Klovvaskeren skal enten være monteret i returgangen eller i forbindelse med malkerobotten. Ordningen omfatter ikke en mobil klovvasker.

O.A14a: Klovvaser placeret i returgang

O.A14b: Klovvaser placeret i malkebot

O.A15: Vandrensning:

Se efter vandbeholdere, renskapacitet (kig evt. i fakturaen), filtertank med ventiler, manometer og prøvehane.

O.A15: Eksempel på filtertank til vandrensning

O.A16: Rengøring af gulve – drivbom på opsamlingsplads

Drivbomme fås med og uden skraber. Man ser stålkonstruktion, bærestolper, styring/betjeningspanel, hæve/sænkefunktion, skrabere

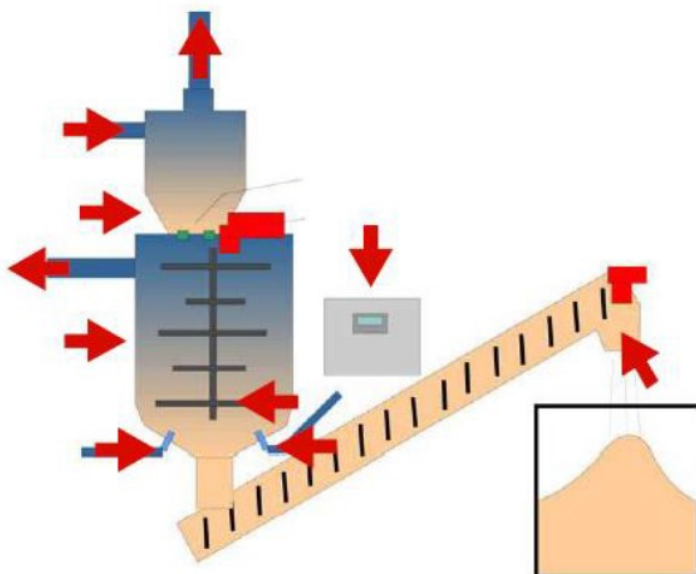

Drivbom

O.A18: Sandvasker

Sådan virker sandvaskeren:

- Tilførsel urensset gylle
- Første renseproces i Cyklon
- Tilførsel spulevand
- Organisk materiale og rejectvand
- Styret Omrøring
- Bundfældet sand
- Udsnegling

O.A20: Mælkekøling, isvandsanlæg (isbankanlæg)

O.A22: Brovægt

O.A19: Flytbare kalvehytter

Kontrolinstruks

Modernisering af kvægstalde 2020

